

Research Paper

Explaining Factors Affecting the Vitality of Urban Public Spaces (Case Study: Hezar Jarib Neighborhood of Isfahan)

Fatemeh Zahran Nabati Shahrezaei¹, Hamid Saberi^{*2}

1. PhD Student of Gheography and Urban Planning, Department of Geography, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran
2. Associate Professor of Department of Gheography and Urban Planning, Department of Geography, Tourism Research Center, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran

ARTICLE INFO	Abstract
PP: 41-59 Use your device to scan and read the article online Keywords: <i>Vitality, Urban Public Spaces, Hezar Jarib Neighborhood of Isfahan</i>	Today, providing vitality in cities is one of the main concerns of the urban management system. The higher the vitality in a part of the city, the more potential it will have in attracting citizens. Therefore, improving vitality can lead to economic prosperity and housing; Therefore, the purpose of this study is to explain the factors affecting the freshness and vitality of urban public spaces (Case study: Hezar Jarib neighborhood of Isfahan). Which is based on the applied purpose and has a descriptive-analytical nature. The data collection method was library studies and field studies through the design of a researcher-made questionnaire. The questionnaire was distributed among the citizens present in Hezar Jarib neighborhood of Isfahan by simple random sampling method with a sample size of 375 people. Spss software was used to analyze the data. Single sample t-test, linear regression, simple regression by Inter method and Pearson correlation were performed. The results show that all identified indicators have a significant effect on overall vitality; But the urban furniture index has had the greatest impact on the vitality of the neighborhood, On the other hand, the combined indicators of permeability, comfort and convenience, climatic comfort, flexibility and green space have a suitable and favorable situation in the neighborhood.

Citation: Nabati Shahrezaei, F.Z, Saberi, H. (2024). **Explaining Factors Affecting the Vitality of Urban Public Spaces (Case Study: Hezar Jarib Neighborhood of Isfahan)**. *Geography (Regional Planning)*, 14(56), 41-59
DOI:10.22034/jgeoq.2024.280682.3013

*** Corresponding author:** Hamid Saberi, **Email:** hamidsaberi2000@gmail.com

Copyright © 2024 The Authors. Published by Qeshm Institute. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Currently, creating civic vitality is a missing element in urban management. The existence of depressed, listless, and lifeless citizens is considered the biggest problem of our cities. Although a large part of this approach can be attributed to the harsh conditions of urban life and modernity, urban spaces and the lack of recreational and joy-making facilities have not been without effect in this area. One part of this issue is related to the vision and culture of the people, and the other part is related to urban spaces and architecture, which are mutually related. However, the characteristics of urban vitality have not received much attention in studies, research, and urban design projects in Iran, and most of the public spaces seen in cities today are boring and unattractive environments that do not inspire people to go and stay there. In addition, there is no common definition among urban experts of the characteristics of the vitality of urban environments and the criteria and factors that create it. Ensuring urban vitality should be a fundamental concern from the highest levels of urban decision-making and planning, and its decisions should be reflected in its various policies. Therefore, creating a fundamental change in the planning system and moving towards a "planning-design-oriented" system, which is inherently quality-oriented, should be considered a prerequisite for ensuring sustainable urban vitality. In addition to paying attention to the cultural conditions and the existence of a specific social class ruling in the neighborhood and the public's belief that there are no urban problems in such neighborhoods, the following questions were examined in the present study: What are the factors affecting the vitality of public spaces in the Hezar Jerib neighborhood? What effect does urban furniture have on the vitality of public spaces in the Hezar Jerib neighborhood? And how can urban management increase vitality in the Hezar Jerib neighborhood?

Methodology

The present study is based on an applied objective and is descriptive-analytical in nature. The data collection method in this study was carried out in two parts: library and field, and the results of library studies were used to design a researcher-made questionnaire. Then, considering the size of the statistical population of this neighborhood in

2016, while considering people over 15 years old in accordance with population estimation methods, it was calculated as 14,602 people; through the Cochran model and considering $p = 0.5$ and $q = 0.5$, a sample of 375 people was obtained, and the questionnaire was distributed among residents and people present in the public spaces of the neighborhood in a simple random manner during the period of 2019. To measure the research variables in the design of the questionnaire, the indicators of vitality, urban furniture, and the role of urban management were used. In this regard, the five-option Likert scale, which is one of the most common measurement scales, was used.

Results and Conclusion

The results showed that there is a significant effect between the urban furniture items and the vitality index, so that the greatest effect is related to the item of the existence of practical equipment, followed by the item of the existence of safety and comfort equipment, but the item of the existence of urban space beautification tools has no significant relationship with the vitality index, in other words, the higher the urban furniture index, the greater the vitality of the neighborhood's public spaces. There is a significant relationship between the urban management index and vitality, in other words, whenever the urban management index coefficient is higher, the vitality of the neighborhood's public spaces increases. It can be stated that the results of the present study can improve the decision-making process and decision-making for urban managers because greater awareness of vitality indicators can stabilize the conditions of this category; the present study has identified effective factors that affect the vitality of public spaces in the study area and can provide a more favorable access to public spaces to respond to the needs of citizens and improve the quality of the management system; This research can prevent additional costs from being spent on designing spaces that do not have the necessary impact to create vibrant environments. Finally, one of the dimensions of this research is the psychological aspect, which originates from the interaction between mental emotions and the living environment of individuals. Therefore, by identifying the factors affecting the vitality of urban public spaces and improving their quality, it is possible to create a basis for increasing the

mental health of citizens. In line with the results of the research, Table (7) was designed to improve and promote the vitality of the Hezar

Jerib neighborhood of Isfahan, and in it the goals, strategies, and solutions related to the research hypotheses are presented.

References

- Bertolini, L. (2006). Fostering Urbanity in a Mobile Society: Linking concepts and Practices. *Journal of Urban Design*, 11(3), 319-334.
- Chang Xia, Anthony Gar-One Yeh, Anki Zhang. (2019). Analyzing spatial relationships between urban land use intensity and urban vitality at street block level: A case study of five Chinese megacities, *Journal of Landscape and Urban Planning*, (Vol 193), 1-19
- Dadpour, Sara. (2012). Measuring the quality of vitality (case study: part of Vali-Asr Street, Tehran). *Urban Planning Essays*, (Issue 37 and 38), 34-39. [In Persian]
- Dadpour, Sara. (May 2010). Criteria for the vitality of urban spaces (case study: part of Vali-Asr Street, Tehran). *Second Conference on Urban Planning and Management*, (pp. 1-10). Mashhad: Ferdowsi University. [In Persian]
- Doyran, Esmaeil; Mohammadi, Jamileh. (2015). Urban Design with the Approach of Creating Urban Vitality and Joy Considering Urban Culture (Study Area: Zanjan City, Saadi Street, Middle). *Annual Conference on Research on Architecture, Urban Planning and Urban Management*, (pp. 1-16). Yazd: Safiran Rah Mehraz Institute of Architecture and Urban Planning. [In Persian]
- Fayzi, Saeideh; Basiri, Mustafa. (2019). Investigating the importance of lighting in enhancing the vitality of urban spaces at night (case study: Tabriz's traditional Maghsoudieh neighborhood), *Applied Research in Geographical Sciences (Geographical Sciences)*, 20 (58), 17-34 [In Persian]
- Ghorbanpour, Maryam; Zali, Nader; Yourdkhani, Mokhtar; Azadeh, Seyed Reza. (2018). Evaluating the effective components on enhancing vitality in urban pedestrian routes (case study: Alam Al-Hadi Pedestrian Street in Rasht), *Human Settlement Planning Studies (Geographical Perspective)*, 13 (1), 1 [In Persian]
- Golkar, Kourosh. (2006). Liveliness and vitality in the city with the help of urban design. *Humanities and Cultural Studies Research Institute, Comprehensive Humanities Portal*, 7 (39), 24-28 [In Persian]
- Habibi, Kiyomars; Nastaran, Mahin; Mohammadi, Mehrdad. (2016). Measuring and evaluating the vitality of urban public spaces and its role in improving the quality of life of young people (case study: East Nazar Street, Isfahan). *Quarterly Journal of Geography and Urban_Regional Planning*, (Issue 19), 161-180. [In Persian]
- Habibi, Seyed Mohsen; Salimi, Javad. (2007). *The Skeleton of Tehran City*, Tehran, Technical and Civil Engineering Deputy of Tehran Municipality Publications [In Persian]
- Hedayat Nejad Kashi, Seyyed Moszafi; Hadiani, Zohreh; Hajinejad, Ali; Asgari, Ali. (2019). Urban Vitality: An Interdisciplinary Concept; (Analysis of Principles, Dimensions, and Indicators), *Studies on Urban Structure and Function*, 6 (20), 100-75 [In Persian]
- Jacobs, Jane. (2007). *The Death and Life of Great American Cities*. Translated by Hamid Reza Parsi and Arezo Aflatoni. Tehran: University of Tehran Publications. [In Persian]
- Jalaladini, S., Okhay, D., (2011). Urban Public Spaces and Vitality: A Socio-Spatial Analysis in the Streets of Cypriot Towns, *Journal of Procedia - Social and Behavioral Sciences*, (Vol 35), 664-674.
- Khasto, Maryam; Saeedi Rezvani, Navid. (2010). Factors affecting the vitality of urban space (Creating a vibrant urban space based on the concept of a pedestrian shopping center). *City Identity*, 4 (6), 63-74. [In Persian]
- Lynch, Kevin. (2002). *Theory of City Shape*. Translated by Seyyed Hossein Bahreini, Tehran: Tehran University Press. [In Persian]
- Malek Lo, Niloufar; Rawaei, Azin. (2013). Investigating the Quality of Vitality of an Urban Space, Comparing Theoretical Criteria with Behavioral Patterns (Case Study: Pedestrian Axis of Koy Nasr Street, Tehran), *National Conference on Sustainable Architecture and Urban Development*, 18 _ 5 _1 [In Persian]
- Mouratidis, Kostas., Poortinga, Wouter. (2020). Built environment, urban vitality and social cohesion: Do vibrant neighborhoods foster strong communities? *Journal of Landscape and Urban Planning*, (Vol 204), 1-9.
- Pakzad, Jahanshah. (2005). *Summary of the Guide to Designing Urban Spaces*. Ministry of

- Housing and Urban Development, Deputy of Urban Development and Architecture: Shahidi. [In Persian]
19. Pamir, Sai. (2015). Creating a Vibrant Urban Center. Translated by Mostafa Behzadfar and Amir Shakiba Manesh, Tehran: University of Science and Technology Publications. [In Persian]
 20. Pourmohammadi, Mohammad Reza; Asadi, Ahmad. (April 2014). Urban vitality, its concept and components. National Conference on Architecture and Sustainable Urban Landscape, (pp. 1-7). Mashhad: International Institute for Architectural and Urban Studies Mehrzad Shahr. [In Persian]
 21. Qingsong He, Weishan He, Yan Song, Jiayu Wu, Chaohui Yin, Yanchuan Mou. (2018). The impact of urban growth patterns on urban vitality in newly built-up areas based on an association rules analysis using geographical big data. *Journal of Land Use Policy*, (Vol 78), 726-738.
 22. Sayidi, Somayeh; Abdi Qoruchai, Nahideh; Karimi, Aram. (2017). Exploring the concept of vitality in urban space and related ideas, First National Conference on Kermanshah and Urban Life, Kermanshah, Razi University, 227-294 [In Persian]
 23. Sung, Hyungun., Lee, Sugie. (2015). Residential built environment and walking activity: Empirical evidence of Jane Jacobs' urban vitality. *Journal of Transportation Research Part D*. (Vol 41), 318-329.
 24. Timer, V., Seymoat, N. K. (2005). *International Centre for Sustainable Cities. The Livable City: World Urban Forum 2006, Vancouver Working Group Discussion Paper. Western Economic Diversification Canada.*
 25. Xiaobin, Jin., Long, Ying., Sun, Wei., Lu, Yuying., Yang, Xuhong., Tang, Jingxian. (2017). Evaluating cities' vitality and identifying ghost cities in China with emerging geographical data. *Journal of Cities*, (Vol 63), 98-109.
 26. Young-Long, Kim. (2020). Data-driven approach to characterize urban vitality: how spatiotemporal context dynamically defines Seoul's nighttime, *International Journal of Geographical Information Science*, (Vol 34), 121-138
 27. Zare, Alireza; Lotfi, Kourosh. (2017). Color in the City with the Approach of Creating Diversity and Liveliness in Urban Space, *Quarterly Journal of Urban Research and Planning*, 8 (28), 99-110 [In Persian]
- Sites:**
28. Isfahan Province Cultural and Social Observatory Site, (2018), Isfahan City Neighborhood Identification Card, Area 6, Retrieved on February 10, 2018, <http://isfahanrasad.ir/#/area/06/pdf/8>
 29. Isfahan Province Management and Planning Organization Site, Statistics and Information Deputy, (2018), Population of Area 6 of Isfahan, Retrieved on February 8, 2018, <http://stat.mpo-es.ir/>
 30. Google Earth Site, (2018), Coordinates of Hezar Jerib Neighborhood of Isfahan, Retrieved on February 10, 2018,

مقاله پژوهشی

تبیین عوامل موثر بر سرزندگی فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: محله هزار جریب اصفهان)

فاطمه الزهرا نباتی شهرضائی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

حمید صابری* - استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
شماره صفحات: ۴۱-۵۹ از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید 	امروزه تامین سرزندگی در شهرها یکی از دغدغه های اصلی نظام مدیریت شهری است. هرچه در بخشی از شهر سرزندگی بالاتر باشد، پتانسیل بیشتری در جذب شهروندان خواهد داشت. لذا ارتقاء سرزندگی می تواند منجر به رونق اقتصادی و سکونت پذیری گردد؛ از اینرو هدف از پژوهش حاضر تبیین عوامل موثر در شادابی و سرزندگی فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: محله هزار جریب اصفهان) می باشد که دارای هدف کاربردی و ماهیت توصیفی-تحلیلی است. روش گردآوری اطلاعات به صورت مطالعات کتابخانه ای و مطالعات میدانی از طریق طراحی پرسشنامه محقق ساخته می باشد، پرسشنامه در بین شهروندان حاضر در محله هزار جریب اصفهان با روش نمونه گیری تصادفی ساده و با حجم نمونه ۳۷۵ نفر توزیع شد؛ جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Spss استفاده شد که آزمون های T تک نمونه، رگرسیون خطی، رگرسیون ساده به روش اینتر و همبستگی پیرسون انجام گردید. نتایج نشان می دهد که تمام شاخص های شناسایی شده تاثیر معناداری بر سرزندگی کل دارند؛ اما شاخص میلان شهری بیشترین تاثیر گذاری را در سرزندگی محله داشته است، از سوی دیگر شاخص های ترکیبی نفوذپذیری، آسایش و راحتی، آسایش اقلیمی، انعطاف پذیری و فضای سبز از وضعیت مناسب و مطلوبی در سطح محله برخوردار بوده اند.

واژه های کلیدی:

سرزندگی، فضاهای عمومی شهری، محله هزار جریب اصفهان

استناد: نباتی شهرضائی، فاطمه الزهرا؛ صابری، حمید (۱۴۰۳). تبیین عوامل موثر بر سرزندگی فضاهای عمومی شهری (مطالعه

موردی: محله هزار جریب اصفهان). فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه ای)، ۱۴ (۵۶): ۴۱-۵۹

DOI: 10.22034/jgeoq.2024.280682.3013

مقدمه

در حال حاضر ایجاد نشاط شهروندی، عنصری گمشده در مدیریت شهری است. وجود شهروندانی افسرده، بی رمق و با عدم شادابی و سرزندگی بزرگترین معضل شهرهای ما به شمار می‌آید، اگر چه بخش عمده‌ای از این رویکرد را می‌توان ناشی از شرایط سخت زندگی شهری و مدرنیته به شمار آورد اما فضاهای شهری و کمبود امکانات تفریحی و شادی آفرین در این حوزه بی تأثیر نبوده است، یک بخش این موضوع به بینش و فرهنگ مردم و بخش دیگر آن به فضاهای شهری و معماری مربوط می‌شود که این دو وجه باهم در ارتباط متقابل هستند (دویران، محمدی، ۱۳۹۴: ۲). با این وجود به ویژگی‌های سرزندگی شهری تا کنون در مطالعات، تحقیقات و پروژه‌های طراحی شهری در ایران توجه چندانی نشده است و بیشتر عرصه‌های عمومی که امروزه در سطح شهرها دیده می‌شوند محیط‌های کسل کننده و غیر جذابی می‌باشند که هیچ انگیزه‌ای را در افراد برای رفتن و ماندن در آنجا برنمی‌انگیزند. علاوه بر این در میان متخصصان شهری نیز تعریف مشترکی از ویژگی سرزندگی محیط‌های شهری و معیارها و عوامل ایجاد کننده آن وجود ندارد (دادپور، ۱۳۸۹: ۱). تأمین سرزندگی شهری می‌بایست به عنوان یک دغدغه اساسی از بالاترین سطوح تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی شهری حضور داشته و تصمیمات خود را بر سیاست‌های گوناگون آن باقی گذارد (گلکار، ۱۳۸۵: ۲۷). واقعیت این است که ابزارهای کنونی هدایت توسعه شهری در ایران، یعنی طرح‌های جامع و تفصیلی قابلیت خلق پدیده‌ای مرکب و پیچیده نظیر سرزندگی شهری را ندارند، از این رو ایجاد تحول اساسی در نظام برنامه‌ریزی و حرکت به سوی یک نظام "برنامه‌ریزی - طراحی محور"، که در ذات خود کیفیت گراست را باید پیش شرط لازم تأمین سرزندگی پایدار شهری دانست (گلکار، ۱۳۸۵: ۲۸-۲۷).

محدوده مورد مطالعه این پژوهش، محله‌ای است در جنوب شهر اصفهان حدفاصل دروازه شیراز (میدان آزادی) تا چهار راه فرایبورگ، کوی استادان و خیابان کارگر که در منطقه شش شهر واقع گردیده است و مطابق با سرشماری سال ۱۳۹۵، ۱۶۵۲۱ نفر جمعیت دارد؛ در حال حاضر به مسأله تأثیر محدوده مورد پژوهش بر شاد زیستن ساکنانش توجه ویژه‌ای نمی‌گردد؛ ضمن توجه به شرایط فرهنگی و وجود طبقه اجتماعی خاص حاکم در محله و باور اذهان عمومی بر عدم وجود مشکلات شهری در اینگونه محلات سبب گردید تا در پژوهش حاضر به بررسی سوالات زیر پرداخته شود: عوامل موثر بر سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب کدام اند؟ میلمان شهری چه تاثیری بر سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب دارد؟ و مدیریت شهری چگونه می‌تواند باعث افزایش سرزندگی در محله هزار جریب باشد؟

پژوهش حاضر بر اساس هدف کاربردی و بر اساس ماهیت توصیفی - تحلیلی می‌باشد. روش جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش در دو بخش کتابخانه‌ای و میدانی صورت پذیرفت و از نتایج مطالعات کتابخانه‌ای به منظور طراحی پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید سپس با توجه به حجم جامعه آماری این محله در سال ۱۳۹۵، ضمن در نظر گرفتن افراد بالای ۱۵ سال مطابق با روش‌های برآورد جمعیت، معادل ۱۴۶۰۲ نفر محاسبه شد؛ از طریق مدل کوکران و با در نظر گرفتن $p=0/5$ و $q=0/5$ تعداد ۳۷۵ نفر نمونه به دست آمد که در بازه زمانی سال ۱۳۹۸ به صورت تصادفی ساده پرسشنامه بین ساکنین و افراد حاضر در فضاهای عمومی محله توزیع گردید. جهت اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش در طراحی پرسشنامه، از شاخص‌های سرزندگی، میلمان شهری و نقش مدیریت شهری استفاده گردید که در این راستا از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت که یکی از رایج ترین مقیاس‌های اندازه‌گیری به شمار می‌آید استفاده شد.

مبانی نظری پژوهش

درباره شهر سرزنده و زیست پذیر تا کنون نظریه پردزان متعددی بحث نموده و هر کدام به ابعاد خاصی از سرزندگی اشاره کرده اند که در ادامه به آنها اشاره شده است.

جیکوبز^۱ (۱۹۶۱) در کتاب «مرگ و زندگی شهرهای بزرگ آمریکایی»، چهار شرط اصلی را برای خلق تنوع بارور در خیابان‌ها و نواحی شهری و در نتیجه در زندگی شهری بیان می‌نماید: الف) محدوده ترجیحاً دارای بیش از دو کارکرد اصلی باشد ب) قالب

بلوک‌ها کوتاه باشند پ) منطقه ترکیبی از ساختمان‌هایی با سن و شرایط متفاوت باشد ت) تراکم فشرده کافی مردم صرف نظر از علت حضورشان وجود داشته باشد(حیکوبز، ۱۳۸۶: ۱۶۰). کریر^۱ (۱۹۷۵) در کتاب «فضاهای شهری»، اعتقاد دارد: الف) گردش، خرید، گفت و گو، کار و ایجاد ارتباط اجتماعی را نمی‌توان از یکدیگر به صورت کاملاً مطلق جدا نمود. جدا کردن این فعالیتها به معنی تقسیم شهر به اجزاء عملکردی باعث از هم گسیختگی و عدم یکپارچگی شهر می‌شود. ب) او به سلسله مراتبی از توزیع کاربری‌ها در سطح شهر معتقد است تا این کاربری‌ها در کنار یکدیگر و لیکن با مقیاس‌ها و شدت و ضعف‌های گوناگون قرار گیرند. پ) این الگو می‌تواند شامل سرزندگی فضای شهری و جلوگیری از اتلاف هزینه‌های زیاد جهت حمل و نقل گسترده باشد و بر حرکت پیاده در سطح شهر توجه و تأکید دار؛ سازماندهی شهر مدرن را به دلیل بی توجهی به ایجاد فضای شهر به ویژه در مقیاس پیاده، عامل پدید آوردن ترکیبات فضایی متشکل از اجزاء پراکنده و فاقد انسجام دانسته و آن را در پاسخ به نیازها و انگیزه‌های انسانی ناتوان می‌بیند. ت) از نظر کریر یکی از عوامل مؤثر در سرزندگی فضاهای شهری ورودی‌های ساختمان‌های مجاور اینگونه فضاهاست که بهتر است به داخل خیابان یا میدان باز شود تا فضای شهری از فعالیت حیاتی خود محروم نشود. ث) همینطور اینکه باید کاربری‌ها در اطراف میدان و فضاهای شهری ایجاد کرد که عملکرد شبانه روزی داشته باشند(حیبی، سلیمی، ۱۳۷۶: ۱۸۱). لینچ^۲ (۱۹۸۱) در کتاب «تئوری تصویر شهر»، عمدتاً سرزندگی را در مقیاس کلان مورد بررسی قرار می‌دهد و معتقد است سرزندگی به همراه شش عامل دیگر: الف) معنا ب) تناسب پ) دسترسی ت) نظارت ث) اختیار ج) کارایی و عدالت، محورهای عملکردی تصویر خوب شهر را تشکیل می‌دهند. او سرزندگی را به چند بخش تقسیم می‌کند که عبارتند از: الف) بقا ب) کفایت به مقدار لازم آب پ) هوا ت) غذا ث) انرژی و خدمات مواد زائد ج) ایمنی چ) عدم وجود سموم زیست محیطی و خطرات ح) سازگاری خ) هماهنگی میان محیط زیست و نیازهای انسانی د) سلامتی و تنوع ژنتیکی موجودات زنده مورد استفاده انسان ذ) ثبات بیولوژیکی(لینچ، ۱۳۸۱: ۱۵۵). گل^۳ (۱۹۸۷) در کتاب «زندگی در فضای میان ساختمان‌ها»، برخی از شاخص‌های شناسایی شده محیط‌های سرزنده را شامل: الف) میزان تراکم افراد پیاده در محل ب) فعالیتهای موسمی پ) تنوع و ماهیت قرارگاه‌های رفتاری موجود ت) آهنگ و سرعت شهری ث) تنوع استفاده کنندگان (زن، مرد، جوان، پیر، کودک، معلول و ...) می‌داند(برتولین^۴، ۲۰۰۶: ۳۳۴). با توجه به اصولی که لارند^۵ (۱۹۹۷) در کتاب «سرزنده سازی شهرها»، برای شهر سرزنده ارائه کرده، سرزندگی عبارت است از: الف) امکان تماشای مردم و شنیدن صدای آن‌ها ب) امکان گرد همایی غیر رسمی مردم در عرصه‌های عمومی پ) فرصت اجتماعی شدن برای کودکان و جوانان در عرصه‌های عمومی ت) توجه و حرمت نهادن همه شهروندان به یکدیگر با در نظر گرفتن شناخت یا معرفت ج) آگاهی‌های تمام ساکنان (تیمر، سیموت^۶، ۲۰۰۶: ۱۴). لاندی^۷ (۲۰۰۰) در کتاب «سرزندگی شهری»، نه معیار مؤثر را برای شناسایی شهر سرزنده و زیست پذیر برمی شمارد: الف) تراکم مفید افراد ب) تنوع پ) دسترسی ت) ایمنی و امنیت ث) هویت و تمایز ج) خلاقیت چ) ارتباط و تشریک مساعی ح) ظرفیت سازمانی و رقابت (پورمحمدی، اسدی، ۱۳۹۳: ۵). اصول و معیارهای انجمن معماران ایالات متحده آمریکا^۸، که در مجموعه‌ای تحت عنوان «سرزندگی» در سال (۲۰۰۵) منتشر شده است، در سطح خرد شامل این موارد می‌باشد: الف) رعایت مقیاس انسانی در طراحی‌ها ب) تقویت اختلاط کاربری پ) فراهم کردن گزینه‌های متنوع رفت و آمد شامل: امکان پیاده روی، دوچرخه سواری، استفاده از وسایل حمل و نقل عمومی و اتومبیل شخصی ت) ایجاد مکان‌های عمومی قابل شناسایی و پذیرا ث) خلق هویت، حس مکان و شخصیت منحصر به فرد ج) حفاظت از فضاهای سبز و باز و عناصر طبیعی چ) رعایت کیفیت بالای طراحی در تک ساختمان‌ها (دادپور، ۱۳۹۱: ۳۶). کارمونا و دیگران^۹ (۲۰۰۶) در کتاب «مکان‌های عمومی، فضاهای شهری»، معیارهای سرزندگی فضاهای شهری را در این موارد عنوان می‌کنند: الف) ساختمان‌ها، جبهه جلویی فعال رو به خیابان داشته باشند ب) تعبیه ورودی‌های متعدد در ساختمان‌ها که فعالیت‌ها را مستقیماً از فضای عمومی قابل رویت می‌سازند پ) لبه‌های عمومی ساختمان‌ها باید

2 Rob Carrier

1 Queen Lynch

2 Yan Gehle

3 Bertolin, 2006

5 Henry Lennard

5 Timmer & Seymoar, 2006

6 Charles Landry

7 AIA

1 Carmona

فعالیت‌هایی را در خود جای دهند که از تعامل با عرصه عمومی سود ببرند، یعنی فعالیت‌هایی که مردم را درگیر می‌سازند و رفت و آمد ایجاد می‌کنند و یا به اصطلاح مک کرامک^۱ جزء فعالیت‌های تبادلات محلی^۲ باشند. (ت) تامین تراکم کارایی فعالیت و مردم و تمرکز فضایی و زمانی کاربری‌ها و فعالیت‌های مختلف (ث) ایجاد اختلاط کاربری: ساختمان‌هایی که هرکدام به لحاظ کاربری مختلف باشند به ساختمان‌هایی که هرکدام تنها یک کاربری داشته باشند و کنار هم یک مجموعه مختلف را تشکیل دهند، ارجحیت داشته باشند (دادپور، ۱۳۸۹: ۲). پامیر^۳ (۲۰۰۷) در کتاب «آفرینش مرکز شهری سرزنده»، عوامل موثر بر یک مکان عمومی موفق و پر جنب و جوش را این چنین معرفی می‌نماید: (الف) موقعیت مکان: جایگاه یک فضای عمومی موفق بایستی به گونه‌ای باشد که پذیرای جمع کثیری از افراد باشد؛ به علاوه در نزدیکی مراکز خرده فروشی باشد به گونه‌ای که جاذب و تولید کننده فعالیت پیاده گردد. (ب) اندازه مکان: اندازه یک فضای عمومی موفق باید به گونه‌ای باشد که گنجایش تفریحات جمعی و رویدادها را داشته باشد ولی نه آن قدر بزرگ که محصوریت فضا از بین رود. (پ) برنامه ریزی مکان: ایجاد یک فضای زنده و دوستدار مردم هنگامی امکان پذیر است که اطراف آن مکان به وسیله مغازه‌های خرده فروشی، رستوران‌ها و کافه‌ها احاطه شده باشد. در نظر او که یکی از راه‌های کسب موفقیت در فضای شهری، ایجاد فعالیت‌های تجاری به خصوص خدمات خوراکی است. (ت) طرح مکان: طراحی یک مکان باید ظرفیت فضا را برای جذب و مطابقت فعالیت‌ها افزایش دهد. در این رابطه به مواردی نظیر نشیمن گاه مناسب، کاربری منعطف، راحتی، سازگاری و کیفیت بالا در عین سادگی اشاره می‌کند (خستو و رضوانی، ۱۳۸۹: ۶۵). سای پامیر اصول طراحی مکان‌های شهری سرزنده را چنین بیان می‌کند: (الف) آفرینش یک ساختار سازمان دهنده (ب) به وجود آوردن هویتی برجسته (پ) ایجاد تنوع و جذابیت (ت) اطمینان تداوم عملکردی و بصری (ث) به حداکثر رساندن سهولت استفاده (ج) فراهم نمودن آسایش (چ) تأکید بر کیفیت بالا و سادگی (پامیر، ۱۳۹۴: ۲۰). کندی^۴ (۲۰۱۰) در کنفرانسی با عنوان «ابعاد زندگی، ابزاری برای شهرهای پایدار»، مفهوم سرزندگی را به یکی از عوامل همچون: (الف) کیفیت زندگی (ب) سلامت (پ) حس ایمنی (ت) دسترسی به خدمات (ث) هزینه زندگی (ج) استانداردهای زندگی (راحت چ) حرکت و حمل و نقل (ح) کیفیت هوا (خ) مشارکت اجتماعی مرتبط ساخته است (حبیبی، نسترن و محمدی، ۱۳۹۵: ۱۶۷). مونتگومری^۵ (۲۰۱۳) در کتاب «شهر شاد»، در تبیین شاخص‌های سرزندگی به این موارد اشاره دارد: (الف) میزان تنوع کاربری‌ها (ب) تناسب کاربری‌ها با مکان (پ) زمان فعالیت کاربری‌ها در مکان و تداوم آن در ساعات مختلف شبانه روز (ت) دسترسی به سینماها، تئاترها، رستوران‌ها و سایر مکان‌های تجمع فرهنگی با کیفیت، قیمت و انواع مختلف (ث) دسترسی به فضاهایی چون: باغ‌ها، میدان‌ها، کتج‌ها و وجود دیدها و فعالیت‌هایی که کاربران می‌توانند از مشاهده آن لذت ببرند (ج) الگوهای کاربری مختلط و نیز حفظ، نگهداری و سرمایه گذاری در مکان (چ) وجود املاک با ابعاد و قیمت‌های مختلف (ح) میزان نوآوری و رازگویی مکان به لحاظ معماری و بهره گیری از تنوع گونه، سبک و سایر ابعاد طراحانه بنا (خ) زندگی فعال خیابانی و توجه به بدنه و نمای خیابان‌ها (پورمحمدی، اسدی، ۱۳۹۳: ۳). جهان‌شاه پاکزاد (۱۳۸۴)، در کتاب «راهنمای طراحی فضاهای شهری» ویژگی‌های شهر سرزنده را در: (الف) تنوع کالبدی (ب) حضور پذیری مردم (پ) زیبایی بصری (ت) انعطاف‌پذیری می‌داند (پاکزاد، ۱۳۸۴: ۱۶).

در ادامه تلاش گردید مهمترین پیشینه‌های خارجی و داخلی اخیر در راستای سرزندگی شهری مطرح گردد که در جدول (۱) آورده شده است.

1 Mac Cormack

2 Local Transactions

4 Sy Paumier

1 Rosemary Kennedy

2 Charles Montgomery

جدول ۱. مهمترین پیشینه‌های خارجی و داخلی اخیر در باب سرزندگی

محقق	عنوان تحقیق	نتایج
جلال الدینی و اوخای ^۱ (۲۰۱۱)	فضاهای عمومی شهری و سرزندگی: یک تحلیل اجتماعی و مکانی در خیابان‌های شهر قبرس	به موضوع نشاط در فضاهای عمومی شهری به ویژه خیابانها، به عنوان شاخص اصلی موفقیت پرداخته‌اند. ابتدا چارچوبی نظری برای درک ارزش اجتماعی و نقش فضاهای عمومی شهری بر کیفیت زندگی شهری ارائه می‌دهند سپس در مورد مؤلفه‌های اساسی نشاط در خیابانها بحث نموده و سرانجام، با بررسی نشاط و عوامل تعیین کننده آن در دو خیابان اصلی در فاماگوستا و کریریا، قبرس شمالی، این مقاله به موضوعات اتصالات مناسب و نزدیکی با مغناطیس‌های مهم و خصوصیات جسمی و اجتماعی در منطقه خیابان اشاره می‌کند.
سونگ و لی ^۲ (۲۰۱۵)	محیط مسکونی ساخته شده و فعالیت پیاده روی: شواهد تجربی سرزندگی شهری جین جیکوبز	نتایج تحقیق نشان داده است که عوامل موثر بر سرزندگی شهری از نگاه جیکوبز (اختلاط کاربری، تراکم افراد، بلوک‌های کوچک مقیاس، قدمت ساختمان، دسترسی و ...) بر سرزندگی محیط مسکونی در شهر سئول موثر است.
جین و همکاران ^۳ (۲۰۱۷)	ارزیابی سرزندگی شهرها و شناسایی شهرهای متروکه در چین بر اساس داده‌های جغرافیایی	به بررسی و تصویر سازی شهرهای متروکه بر اساس نظریه سرزندگی شهری می‌پردازند. نتایج، یک پیشرفت چشم گیری از توسعه‌های مسکونی و شهرهای متروکه چین را نشان می‌دهد. شواهد نشان دهنده این است که شهرهای متروکه در مناطق تازه توسعه یافته چین در حال گسترش است، همچنین در شهرسازی مدرن چین که در قالب توسعه مجتمع‌های مسکونی خود را نشان داده است سرزندگی شهری دیده نمی‌شود، به طوری که شهروندان با فضاهای بی روح و مرده شهری رو به رو می‌شوند و تفاوت چندانی از لحاظ سرزندگی بین مناطق جدید و مناطق قدیم شهر وجود ندارد.
کینگ زونگ هی و همکاران ^۴ (۲۰۱۸)	تأثیر الگوهای رشد شهری بر سرزندگی شهری در مناطق تازه ساخت، بر اساس تحلیل قوانین انجمن با استفاده از داده‌های بزرگ جغرافیایی	به بررسی رابطه بین انواع گسترش شهری و سرزندگی شهری پرداخته‌اند؛ نتایج نشان می‌دهد که شهرها ممکن است از اشکال مختلف الگوهای رشد شهری برای دستیابی به اهداف مختلف استفاده کنند.
چانگ شیا آنتونی گارونه یه آنقی ژانگ ^۵ (۲۰۱۹)	تحلیل روابط مکانی بین کثرت کاربری اراضی شهری و سرزندگی شهری در سطح بلوک خیابان، مطالعه موردی: از پنج مگاشهر چینی	به بررسی کثرت کاربری اراضی شهری بر اساس تراکم بلوک خیابانی و میزان شادابی روز و شبانه شهری پرداخته‌اند که نتایج بیانگر وجود همبستگی مکانی مثبت معنی داری بین کثرت کاربری اراضی شهری و نشاط شهری مطابق با آمار جهانی است.
یانگ-لانگ ^۶ (۲۰۲۰)	رویکرد داده محور برای توصیف نشاط شهری: چگونه فضای مکانی-زمانی (شبانه) سئول را به صورت پویا تعریف می‌کند؟	این مقاله با استفاده از تجزیه و تحلیل مکانی - زمانی در مقیاس خرد، تصویری جامع از رفتارهای جمعی انسان در شهرها ارائه می‌دهد.
موراتیدز پورتینگا ^۷ (۲۰۲۰)	محیط ساخته شده، نشاط شهری و انسجام اجتماعی: آیا محله‌های پر جنب و جوش باعث تقویت جوامع می‌شوند؟	نتایج حاکی از روابط به ظاهر متناقض بین محیط ساخته شده، نشاط شهری و انسجام اجتماعی است.
خستو و سعیدی رضوانی (۱۳۸۹)	عوامل موثر بر سرزندگی فضای شهری (خلق یک فضای شهری سرزنده با تکیه بر مفهوم مرکز خرید پیاده)	نتیجه دربرگیرنده تاثیر دو عامل جذابیت و رضایت به عنوان عوامل موثر بر سرزندگی فضاهای شهری است.

1 Derya Okhay

2 Sung, Hyungun., Lee, Sugie

3 Xiaobin, Jin., Long, Ying., Sun, Wei., Lu, Yuying., Yang, Xuhong., Tang, Jingxian

4 Qingsong He, Weishan He, Yan Song, Jiayu Wu, Chaozhui Yin, Yanchuan Mou

5 Chang Xia, Anthony Gar-One Yeh, Anki Zhang

6 Kim Young-Long

محقق	عنوان تحقیق	نتایج
ملک لو و روایی (۱۳۹۲)	بررسی کیفیت سرزندگی یک فضای شهری، مقایسه معیارهای نظری با الگوهای رفتاری (نمونه موردی: محور پیاده خیابان کوی نصر تهران)	تعاریف و ذهنیت عموم مردم نسبت به سرزندگی دارای خطا است، خیابان گیشا یک خیابان سرزنده و فعال است و ...
صدیدی، عبدی قروچای و کریمی (۱۳۹۶)	واکاوی مفهوم سرزندگی در فضای شهری و اندیشه‌های مرتبط با آن	در این پژوهش، مولفه‌های تنوع و جذابیت، نفوذپذیری و حضور پذیری به عنوان مهم ترین فاکتورهای سرزندگی شناخته شده‌اند.
زارع و لطفی (۱۳۹۶)	رنگ در شهر با رویکرد ایجاد تنوع و سرزندگی در فضای شهری	با تجربه در فضا و هارمونی‌های رنگی متفاوت، اثبات می‌شود که رنگ‌ها در یک ترکیب مناسب چگونه می‌توانند به دریافت مستقل و خوشایندی از هر سکناس منجر شوند...
قربان پور، زالی، یوردخانی، آزاده (۱۳۹۷)	ارزیابی مولفه های موثر بر تقویت سرزندگی در مسیرهای پیاده شهری (مطالعه موردی: پیاده راه علم الهدی شهر رشت)	راهبرد تجهیز محیط بر اساس اقلیم رشت در راستای افزایش حضور افراد در فضا رتبه اول و راهبرد افزایش پیوستگی حرکت پیاده رتبه آخر را دارد.
هدایت نژاد کاشی، هادیانی، حاجی نژاد، عسگری (۱۳۹۸)	سرزندگی شهری مفهومی میان‌رشته‌ای؛ (واکاوی اصول، ابعاد و شاخص ها)	تعاریف و شاخص‌های ارائه شده برای سرزندگی از اجتماعی به اجتماع دیگر متفاوت است. علت آن این است که معیارهای ارزیابی در مکان‌های مختلف و افراد مختلف با توجه به تخصص، مسئولیت، فرهنگ، سنت‌ها و ... متفاوت است. از اینرو رسیدن به نظری فراگیر در زمینه سرزندگی شهری با رویکرد جامع دشوار می‌نماید.
فیضی و بصیری (۱۳۹۹)	بررسی اهمیت نورپردازی در ارتقاء سرزندگی شبانه فضاهای شهری (نمونه موردی: محله سنتی مقصودیه تبریز)	یافته‌ها نشانگر این می‌باشد که سرزندگی و تصویر ذهنی شهروندان رابطه مستقیمی دارند و میزان نورپردازی و رنگ و نحوه نورپردازی تاثیر مثبتی در ایجاد سرزندگی شبانه شهری دارد.

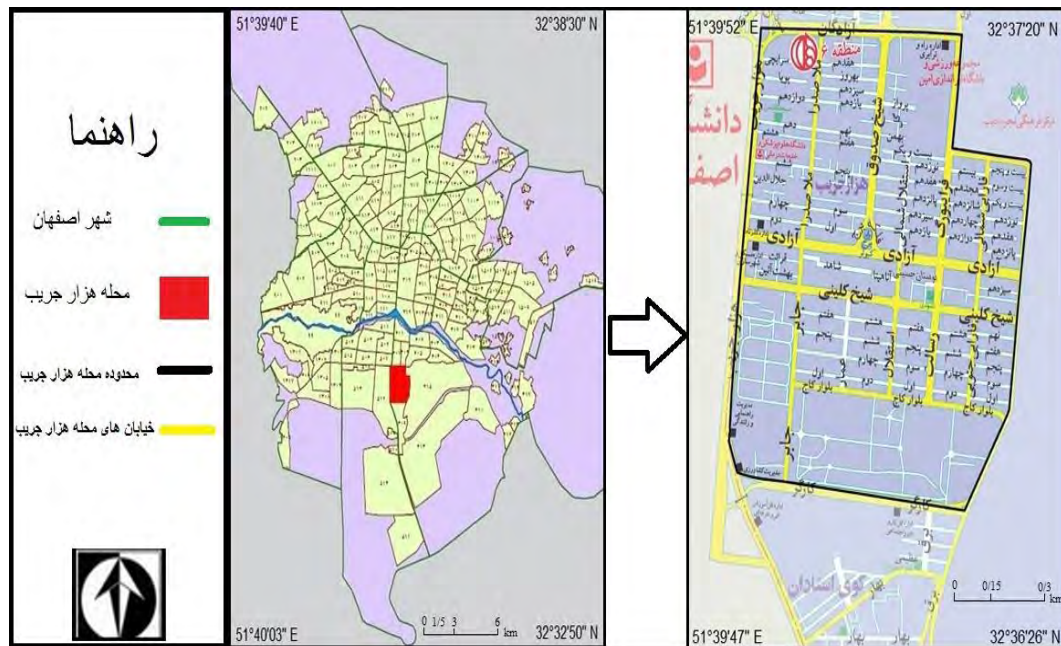
منبع: نگارنده، ۱۳۹۸

می‌توان چنین اظهار داشت، در پژوهش‌هایی که تا کنون در این خصوص صورت پذیرفته است شاخص‌های سرزندگی با دیدگاه‌های مختلف مورد شناسایی و سنجش قرار گرفته اند؛ اما در پژوهش حاضر تلاش گردید تا عوامل پر تکرار سرزندگی که از سوی نظریه پردازان مختلف مطرح گردیده است شناسایی و ضمن توجه به محدوده مورد پژوهش، میزان تاثیر گذاری عوامل موثر بر سرزندگی فضاهای عمومی محله در کنار نقش دو شاخص ویژه مبلمان شهری و مدیریت شهری بر سرزندگی مورد بررسی قرار گیرند.

قلمرو جغرافیایی پژوهش

محدوده مورد مطالعه پژوهش حاضر، محله‌ای است که در پهنه‌ای با طول جغرافیایی $51^{\circ} 39' 47''$ تا $51^{\circ} 39' 52''$ شرقی و عرض جغرافیایی $36^{\circ} 36' 26''$ تا $36^{\circ} 37' 20''$ شمالی واقع گردیده است (سایت گوگل ارث) و دارای ۱۶۲۲ متر ارتفاع از سطح دریا می‌باشد و ۲۱۵/۶ هکتار وسعت دارد، این محله ۱۷٪ درصد از مساحت منطقه شش را به خود اختصاص داده است (سایت رصد خانه فرهنگی، اجتماعی استان اصفهان، ۱۳۹۸).

محله هزار جریب، در جنوب شهر اصفهان واقع گردیده است و جزء منطقه شش شهر می‌باشد، این محله حد فاصل دروازه شیراز (میدان آزادی) تا چهار راه فرایبورگ و کوی استادان و خیابان کارگر است که شامل خیابان‌های: ملاصدرا، ملاصدرا، جنوبی، شیخ صدوق جنوبی (برج)، جابر، عمار، استقلال (جنوبی، میانی، شمالی)، فرایبورگ، رسالت، فارابی (جنوبی، میانی، شمالی)، آزادی و شیخ کلینی می‌باشد. شکل (۱)، بیانگر موقعیت نسبی محله هزار جریب در منطقه شش شهر اصفهان است و محدوده و خیابان‌های محله هزار جریب را نشان می‌دهد.

شکل ۱: موقعیت نسبی محله هزار جریب واقع در منطقه شش شهر اصفهان منبع: اطلس کلان شهر اصفهان، ۱۳۹۸ و محدوده خیابان‌های محله هزار جریب منبع: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اصفهان، ۱۳۹۸

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش از روایی صوری با نظر متخصصان استفاده گردیده که پرسشنامه پژوهش نیز توسط متخصصان به تأیید رسیده است. همچنین برای سنجش پایایی، از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است، که نتایج سنجش پایایی در جدول (۲) و (۳) آورده شده.

جدول ۲. پایایی ابزار سنجش

شاخص‌های سرزندگی	زیر شاخص‌های سرزندگی	گویه‌های سرزندگی	ضریب آلفای کرونباخ
خوانایی	الف) کالبدی	وجود نشانه‌های شاخص شهری در سطح محله	۰/۵۴۸
	ب) بصری	دید بصری مطلوب به نشانه‌ها	
نفوذ پذیری	الف) تسهیل حرکت در محیط	هموار بودن مسیرها و میدان دید کافی	۰/۵۸۶
	ب) افزایش ارتباط محیط با اطراف	الف) هموار بودن مسیرها و وجود راه‌های ورودی مناسب به سطح محله	
	پ) افزایش دعوت کنندگی محیط	ب) وجود مسیرهای حمل و نقل عمومی بین محله و محیط‌های پیرامون	
حضور پذیری	الف) وجود دعوت کنندگی محیط	وجود امکانات، تسهیلات رفاهی و محیط دلپذیر در محله	۰/۶۴۰
	ب) اجتماع پذیری	الف) وجود مکان‌های عمومی مختلف جهت تعامل افراد با یکدیگر در سطح محله	
تنوع کاربری ها	الف) وجود کاربری‌های گوناگون در سطح خرد و کلان	ب) حضور فعال شهروندان در مراسم و نشست‌های عمومی محله	۰/۷۵۶
	ب) پراکنش مناسب کاربری ها	وجود کاربری‌های گوناگون مثل: تجاری، اداری، خدماتی و ... به صورت جزئی و کلی در سطح محله	
زیبایی و جذابیت	الف) کالبدی	پخش و پراکنده بودن کاربری‌های گوناگون در سطح محله	۰/۵۸۳
	ب) غیر کالبدی (معنایی)	زیبایی کالبدی محله از منظر: رنگ، نمادها، فرم، نور پردازی، مصالح، ترکیب احجام و اشکال و ...	
اختلاط کاربریها	الف) براساس ساختمان و سایت محل استقرار	معنا دار بودن فضای محله مثل: صلح، شادابی، فایده، حقوق متقابل شهروندی، فرهنگ، خلاقیت، پویایی، تعادل و ...	۰/۷۰۹
	ب) براساس نوع توسعه کاربری	قرار گیری چندین نوع کاربری اعم از: مسکونی، تجاری، اداری، خدماتی و ... در کنار هم.	
		ساختمان‌هایی که با کاربری‌های گوناگون بر روی یک سطح و به صورت	

شاخص‌های سرزندگی	زیر شاخص‌های سرزندگی	گویه‌های سرزندگی	ضریب آلفای کرونباخ
		عمودی یا افقی در یک نظم متوالی با هم ترکیب شده‌اند.	
امنیت	الف) کالبدی (مکانی)	امنیت محله از لحاظ روشنایی	۰/۷۸۲
	ب) کارکردی _ عملکردی	احساس امنیت زنان و کودکان در طول شبانه روز	
	پ) اجتماعی (ذهنی)	امنیت اجتماعی محله از لحاظ: کنترل ناهنجاری ها، نظارت اجتماعی و ...	
تنوع کالبدی	الف) کیفیت بالای طراحی فضا و کالبد فضا	ساخت و سازهای فضای عمومی محله	۰/۵۴۹
	ب) ایجاد تنوع رنگ در فضاهای شهری	وجود تنوع رنگ مناسب در فضای محله	
	پ) بهسازی و ساماندهی کالبدی بناهای فضای شهری	بهسازی و ساماندهی کالبدی بناهای محله	
آسایش و راحتی	الف) فیزیکی	پاکیزگی	۰/۶۲۹
	ب) دیداری	میزان آشفتگی نما و شکل در سطح محله	
	پ) نمادی	ارائه مناسب اطلاعات و علائم محیطی	
	ت) صوتی	آسایش صوتی محله	
هویت	الف) تمایز	الف) وجود صفات و خصوصیات کالبدی متمایز در محله	۰/۷۱۴
		ب) وجود افراد برجسته، فضای شهری برجسته و عناصر برجسته در سطح محله	
	ب) خاطره	وجود حس خاطره انگیزی به مفهوم: باسازی و یادآوری گذشته در سطح محله	
	پ) فرهنگ	وجود هنرهای بومی و ملی در معماری، فضا و محیط محله	
آسایش اقلیمی	الف) اقلیم	وجود شرایط جوی و کیفیت هوای مناسب در سطح محله	۰/۸۴۶
	ب) فرم ساختمان	سازگاری شکل و فرم ساختمان‌ها با شرایط اقلیمی و تعدیل هوا در محله	
	پ) آسایش محیطی	وجود آسایش، بصری، بویایی و... در محله	
	ت) طراحی اقلیمی	وجود اصول طراحی اقلیمی مناسب جهت حفظ توازن انرژی حرارتی بین افراد و ساختمان‌ها در محله	
	ث) آفتاب و سایه	مطلوبیت تابش انرژی خورشید در سطح محله	
	ج) آسایش حرارتی	رضایت از شرایط حرارتی محله	
انعطاف پذیری	الف) تنوع پذیری (فضای چند عملکردی)	تنوع پذیری محله و قابلیت استفاده‌های مختلف از فضا	۰/۹۱۶
	ب) تطبیق پذیری (جابجایی فصلی و روزانه)	تطبیق پذیری محله و هماهنگ شدن با شرایط جدید	
	تغییر پذیری (تفکیک و تجمیع)	قابلیت تغییر پذیری محله	
فضای سبز	الف) عمومی	میزان فضای سبز عمومی	۰/۷۸۳
	ب) نیمه عمومی	میزان فضای سبز در محوطه‌های باز، ادارات دولتی و...	
	پ) خیابانی	میزان فضای سبز و درختکاری در حاشیه پیاده رو ها، سواره روها، میداين و پیرامون خیابان ها	
فعالیت شبانه روزی	کاربری‌های شبانه روزی	الف) فعالیت کاربری‌های تفریحی تا پایان شب	۰/۹۱۳
		ب) فعالیت کاربری‌های تجاری تا پایان شب	
مبلمان شهری	الف) تجهیزات کاربردی	وجود تابلوهای راهنمای اماکن، تابلوهای راهنمایی و رانندگی، تابلوهای اخطار، کیوسک‌های روزنامه، صندوق پست و ... در سطح محله	۰/۸۷۷
	ب) تجهیزات ایمنی و آسایش	وجود نیمکت‌ها و آلاچیق ها، حصارها و جداکننده ها، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، روشنایی و ... در سطح محله	
	پ) وسایل زیبا سازی فضای شهری	وجود سنگ فرش پیاده روها، مجسمه‌ها و المان ها، باغچه ها، گلدان‌ها و پارک‌ها و... در سطح محله	

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جدول ۳. پایایی ابزار سنجش

ضریب آلفای کرونباخ	گویه‌های مدیریت شهری	زیر شاخص‌های مدیریت شهری	شاخص مدیریت شهری
۰/۸۷۳	عملکرد مدیریت شهری در حفاظت از محیط کالبدی محله	الف) حفاظت کالبدی از محیط شهر	
	عملکرد مدیریت شهری در تشویق به توسعه اقتصادی - اجتماعی پایدار در سطح محله	ب) تشویق به توسعه اقتصادی - اجتماعی پایدار	
	عملکرد مدیریت شهری در ارتقاء شرایط کار و زندگی تمام جمعیت محله، با توجه به افراد و گروه‌های درآمدی	پ) ارتقاء شرایط کار و زندگی همه جمعیت شهر	

منبع: نگارنده، ۱۳۹۸

یافته‌های توصیفی پژوهش

در یافته‌های توصیفی پژوهش جهت بررسی وضعیت سرزندگی از ۱۴ شاخص استفاده گردیده است. آمار توصیفی پژوهش حاکی از آن است که میانگین پاسخ شاخص‌های حضور پذیری برابر با (۲/۴۷)، تنوع کاربری‌ها (۲/۸۱)، زیبایی و جذابیت کاربری‌ها (۲/۷۴)، اختلاط کاربری‌ها (۲/۶۱)، امنیت (۲/۹۵)، آسایش و راحتی (۲/۹۵)، هویت (۱/۹۵)، فعالیت شبانه روزی کاربری‌ها (۲/۷۵)، بررسی وضعیت شاخص مبلمان شهری حاکی از وجود میانگین (۲/۲۰) و عملکرد شاخص مدیریت شهری در ارتقاء سرزندگی با میانگین (۱/۸۵) می‌باشد که بیانگر عملکرد ضعیف این شاخص‌ها در سطح محله است همچنین میانگین پاسخ شاخص‌های خوانایی برابر با (۳/۰۲)، نفوذ پذیری (۳/۲۳)، تنوع کالبدی (۳/۱۹)، آسایش اقلیمی (۳/۲۷)، انعطاف پذیری (۳/۵۶)، فضای سبز (۳/۶۴) است که بیانگر عملکرد خوب این شاخص‌ها در سطح محله می‌باشد.

یافته‌های استنباطی پژوهش

برای دست یابی به یافته‌های تحلیلی و استنباطی پژوهش از آزمون T تک نمونه جهت بررسی میزان تفاوت شاخص‌های سرزندگی با میانگین فرضی (۳) استفاده گردید که نتایج حاصل بیانگر عدم مطلوبیت شاخص‌های ترکیبی خوانایی، حضور پذیری، تنوع کاربری‌ها، زیبایی و جذابیت کاربری‌ها، اختلاط کاربری‌ها، امنیت، تنوع کالبدی، هویت، فعالیت شبانه روزی کاربری‌ها، مبلمان شهری و مدیریت شهری در محله هزار جریب است و از سوی دیگر شاخص‌های ترکیبی نفوذپذیری، آسایش و راحتی، آسایش اقلیمی، انعطاف پذیری و فضای سبز دارای وضعیت مطلوبی در سطح محله می‌باشند.

تجزیه و تحلیل

بررسی تاثیر شاخص‌های سرزندگی بر سرزندگی کل فضاها و محله هزار جریب اصفهان

جهت بررسی تاثیر شاخص‌های سرزندگی بر سرزندگی کل از آزمون رگرسیون خطی استفاده گردید. نتایج نشان می‌دهد که تمام شاخص‌ها تاثیر معناداری بر سرزندگی کل دارند اما شاخص مبلمان شهری با میزان بتای ۰/۲۵۱ بیشترین تاثیر را در سرزندگی فضای شهری محله هزار جریب دارد.

جدول ۴. نتایج آزمون رگرسیون خطی بین شاخص‌های سرزندگی و سرزندگی کل

ضرایب					مدل
ضرایب استاندارد			ضرایب غیر استاندارد		
Sig	t	Beta	خطای Std	B	
۰/۰۶۹	- ۱/۸۲۱		- ۰/۰۱۶	- ۰/۰۲۹	(ثابت)
۰/۰۰۰	۲۶/۱۴۸	۰/۱۳۸	۰/۰۰۲	۰/۰۶۴	خوانایی
۰/۰۰۰	۱۷/۶۹۱	۰/۱۰۶	۰/۰۰۴	۰/۰۶۸	نفوذپذیری
۰/۰۰۰	۳۲/۰۳۹	۰/۱۲۲	۰/۰۰۳	۰/۰۶۰	حضور پذیری
۰/۰۰۰	۱۹/۶۷۵	۰/۱۱۷	۰/۰۰۳	۰/۰۵۷	تنوع کاربری ها
۰/۰۰۰	۲۱/۱۱۳	۰/۱۲۵	۰/۰۰۳	۰/۰۶۴	زیبایی و جذابیت

ضرایب					مدل
ضرایب استاندارد			ضرایب غیر استاندارد		
Sig	t	Beta	خطای Std	B	
۰/۰۰۰	۲۳/۸۱۱	۰/۱۳۳	۰/۰۰۳	۰/۰۶۷	اختلاط کاربری ها
۰/۰۰۰	۲۰/۴۴۳	۰/۱۱۴	۰/۰۰۳	۰/۰۶۰	امنیت
۰/۰۰۰	۲۴/۰۰۲	۰/۱۲۶	۰/۰۰۳	۰/۰۷۹	تنوع کالبدی
۰/۰۰۰	۱۴/۴۴۰	۰/۰۷۹	۰/۰۰۴	۰/۰۵۴	آسایش و راحتی
۰/۰۰۰	۲۲/۳۵۰	۰/۱۲۰	۰/۰۰۳	۰/۰۶۵	هویت
۰/۰۰۰	۱۸/۰۹۲	۰/۱۰۱	۰/۰۰۴	۰/۰۷۲	آسایش اقلیمی
۰/۰۰۰	۲۴/۸۹۱	۰/۱۳۸	۰/۰۰۲	۰/۰۵۵	انعطاف پذیری
۰/۰۰۰	۲۲/۶۹۸	۰/۱۳۱	۰/۰۰۳	۰/۰۶۷	فضای سبز
۰/۰۰۰	۳۰/۰۶۱	۰/۱۸۴	۰/۰۰۲	۰/۰۶۷	فعالیت شبانه روزی
۰/۰۰۰	۴۳/۹۴۴	۰/۲۵۱	۰/۰۰۲	۰/۱۰۵	مبلمان شهری

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸

بررسی تاثیر شاخص مبلمان شهری بر سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب اصفهان

جهت بررسی تاثیر شاخص مبلمان شهری بر شاخص سرزندگی از آزمون رگرسیون ساده به روش اینتر استفاده شد؛ نتایج حاصله نشان داد که بین گویه‌های مبلمان شهری و شاخص سرزندگی تاثیر گذاری معناداری وجود دارد به طوری که بیشترین اثر گذاری مربوط به گویه وجود تجهیزات کاربردی با میزان بتای ۰/۳۳۷ و پس از آن گویه وجود تجهیزات ایمنی و آسایش با میزان بتای ۰/۲۰۷ می‌باشد اما گویه وجود وسایل زیبا سازی فضای شهری با توجه به سطح معناداری ۰/۰۷۸، با شاخص سرزندگی رابطه معناداری ندارد، به بیان دیگر هرچه میزان شاخص مبلمان شهری بیشتر باشد، میزان سرزندگی فضاهای عمومی محله افزایش می‌یابد.

جدول ۵. نتایج آزمون رگرسیون بین شاخص مبلمان شهری و سرزندگی

گویه‌های شاخص مبلمان شهری	ضرایب استاندارد شده بتا	سطح معناداری
وجود تجهیزات کاربردی	۰/۳۳۷	۰/۰۰۰
وجود تجهیزات ایمنی و آسایش	۰/۲۰۷	۰/۰۰۱
وجود وسایل زیبا سازی فضای شهری	۰/۱۲۱	۰/۰۷۸

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸

بررسی تاثیر شاخص مدیریت شهری بر سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب اصفهان

نتایج نشان می‌دهد که بین مدیریت شهری و ارتقای سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب با ضریب همبستگی ۰/۵۹۷، رابطه معنادار وجود دارد. بین گویه عملکرد مدیریت شهری در حفاظت از محیط کالبدی محله و سرزندگی ۰/۵۳۵، بین گویه عملکرد مدیریت شهری در تشویق به توسعه اقتصادی _ اجتماعی پایدار در سطح محله و سرزندگی ۰/۵۴۳ و بین گویه عملکرد مدیریت شهری در ارتقاء شرایط کار و زندگی تمام جمعیت محله با توجه به افراد و گروه‌های درآمدی با سرزندگی ۰/۵۲۶ رابطه معنادار وجود دارد؛ با توجه به این که سطح معناداری هر سه گویه مدیریت شهری ۰/۰۰۰ است بنابراین با سطح اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت که بین هر سه گویه مدیریت شهری، سرزندگی و شاخص ترکیبی مدیریت شهری رابطه معنادار وجود دارد به بیان دیگر هرگاه ضریب شاخص مدیریت شهری بیشتر باشد میزان سرزندگی فضاهای عمومی محله افزایش می‌یابد.

جدول ۶. نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین شاخص مدیریت شهری و سرزندگی

متغیر	عملکرد مدیریت شهری در ارتقاء شرایط کار و زندگی تمام جمعیت محله با توجه به افراد و گروه‌های درآمدی	شاخص ترکیبی مدیریت شهری	عملکرد مدیریت شهری در حفاظت از محیط کالبدی محله	عملکرد مدیریت شهری در تشویق به توسعه اقتصادی - اجتماعی پایدار در سطح محله	سرزندگی
سرزندگی	ضریب همبستگی پیرسون	۰/۵۲۶	۰/۵۹۷	۰/۵۳۵	۰/۵۴۳
	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	جمع	۳۷۵	۳۷۵	۳۷۵	۳۷۵

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۸

نتیجه گیری و دستاوردهای علمی پژوهشی

مطابق با آنچه عنوان گردید شاخص‌های سرزندگی شهری شناسایی و پس از آن زیر شاخص‌ها مطرح و سپس گویه‌های مناسب در قالب طیف پنج گزینه‌ای لیکرت طراحی گردید تا از طریق روش میدانی و پرسشنامه میزان تاثیر گذاری عوامل موثر بر سرزندگی فضاهای عمومی محدوده مورد مطالعه شناسایی گردند؛ جهت بررسی تاثیر شاخص‌های سرزندگی بر سرزندگی کل از آزمون رگرسیون خطی استفاده گردید. نتایج بیانگر این بود که تمام شاخص‌ها تاثیر معناداری بر سرزندگی کل دارند اما شاخص مبلمان شهری با میزان بتای ۰/۲۵۱ بیشترین تاثیر را در سرزندگی فضای شهری محله هزار جریب دارد. با توجه به اینکه فرضیات پژوهش حاضر مبتی بر مدیریت شهری و مبلمان شهری در رابطه با سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب بود نتایج حاصله بدین شرح می‌باشد: جهت سنجش تاثیر مبلمان شهری بر سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب از آزمون رگرسیون ساده به روش اینتر استفاده شد؛ نتایج حاصله نشان داد که بین گویه‌های مبلمان شهری و شاخص سرزندگی تاثیر گذاری معناداری وجود دارد به طوری که بیشترین اثر گذاری مربوط به گویه وجود تجهیزات کاربردی با میزان بتای ۰/۳۳۷ و پس از آن گویه وجود تجهیزات ایمنی و آسایش با میزان بتای ۰/۲۰۷ می‌باشد اما گویه وجود وسایل زیبا سازی فضای شهری با توجه به سطح معناداری ۰/۷۸، با شاخص سرزندگی رابطه معناداری ندارد، به بیان دیگر هرچه میزان شاخص مبلمان شهری بیشتر باشد، میزان سرزندگی فضاهای عمومی محله افزایش می‌یابد. جهت سنجش تاثیر مدیریت شهری بر سرزندگی فضاهای عمومی محله هزار جریب از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد، نتایج حاصل از آزمون فرضیه نشان می‌دهد که بین شاخص مدیریت شهری و سرزندگی با ضریب همبستگی ۰/۵۹۷ و سطح معناداری ۰/۰۰۰، با سطح اطمینان ۹۵٪ ارتباط معناداری وجود دارد، به بیان دیگر هرگاه ضریب شاخص مدیریت شهری بیشتر باشد میزان سرزندگی فضاهای عمومی محله افزایش می‌یابد. می‌توان چنین اظهار داشت که نتایج حاصل از پژوهش حاضر می‌تواند باعث بهبود فرآیند تصمیم گیری و تصمیم سازی برای مدیران شهری شود زیرا آگاهی بیشتر از شاخص‌های سرزندگی می‌تواند باعث پایداری شرایط این مقوله گردد؛ پژوهش حاضر به شناسایی عوامل مؤثری پرداخته است که بر سرزندگی فضاهای عمومی محدوده مورد مطالعه تأثیر گذار بوده و می‌تواند زمینه دسترسی مطلوبتری را به فضاهای عمومی، جهت پاسخ به نیازهای شهروندان و ارتقاء کیفیت نظام مدیریتی فراهم سازد؛ این پژوهش می‌تواند سبب جلوگیری از صرف هزینه‌های اضافی در راستای طراحی فضاهایی گردد که تأثیر گذاری لازم را جهت ایجاد محیط‌های سرزنده ندارند و در پایان از ابعاد این پژوهش جنبه روان شناسانه است که خاستگاه آن، تعامل میان هیجانات ذهنی و محیط زندگی افراد می‌باشد از اینرو با شناسایی عوامل مؤثر بر سرزندگی فضاهای عمومی شهری و ارتقای کیفی آنها می‌توان زمینه افزایش سلامت روانی شهروندان را به وجود آورد.

در راستای نتایج حاصل از پژوهش، جهت بهبود و ارتقاء سرزندگی محله هزار جریب اصفهان جدول (۷) طراحی و در آن اهداف، استراتژی و راهکارهای مربوط به فرضیات پژوهش آورده شده است.

جدول ۷. پیشنهادات جهت بهبود و ارتقاء سرزندگی محله در راستای فرضیات پژوهش

هدف	استراتژی	راهکار
افزایش مبلمان شهری در سطح محله	الف) افزایش تعداد تجهیزات کاربردی در سطح محله	الف) افزایش تعداد کالا و محصولات مانند: کیوسک‌های روزنامه، صندوق پست و ... در سطح خیابان‌های: جابر، عمار، استقلال، ملاصدرا، فارابی و رسالت
	ب) افزایش تعداد تجهیزات ایمنی و آسایش در سطح محله	ب) افزایش تعداد استراحت و پناهگاه‌ها مانند: نیمکت‌ها و آلاچیق‌ها در سطح خیابان‌های: جابر، عمار، استقلال، ملاصدرا، فارابی، رسالت، فرایبورگ، شیخ صدوق و شیخ کلینی
	پ) افزایش تعداد وسایل زیبا سازی فضای شهری در سطح محله	پ) افزایش تعداد تجهیزات روشنایی در سطح خیابان‌های: عمار، استقلال، فارابی و رسالت ت) افزایش تعداد وسایل و تجهیزات فرهنگی مانند: مجسمه‌ها و المان‌ها در سطح خیابان‌های اصلی: شیخ کلینی، شیخ صدوق و فرایبورگ ث) بهبود کیفیت و افزایش سنگ فرش‌های سطح خیابان‌های: عمار و فارابی
ارتقاء عملکرد مدیریت شهری در سطح محله	الف) افزایش حفاظت کالبدی از محیط محله	الف) افزایش قوانین و طرح‌های تشویقی جهت حفاظت از کالبد محله در سطح خیابان‌های: آزادی، شیخ صدوق و فرایبورگ
	ب) افزایش توسعه اقتصادی _ اجتماعی پایدار محله	ب) ایجاد شرایط لازم برای تشویق ساکنان به توسعه اقتصادی _ اجتماعی پایدار مانند: اعطای وام‌های کم بهره جهت ایجاد کار آفرینی و توسعه اقتصادی در سطح خیابان‌های: جابر، عمار و فارابی
	پ) افزایش شرایط کار و زندگی تمام جمعیت محله با توجه به افراد و گروه‌های درآمدی	

منبع: نگارنده، ۱۳۹۸

منابع

۱. پاکزاد، جهان‌شاه. (۱۳۸۴). خلاصه کتاب راهنمای طراحی فضاهای شهری. وزارت مسکن و شهرسازی، معاونت شهر سازی و معماری: شهیدی.
۲. پامیر، س. (۱۳۹۴). آفرینش مرکز شهری سرزنده. ترجمه مصطفی بهزادفر و امیر شکبیا منش، تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت.
۳. پورمحمدی، محمدرضا؛ اسدی، احمد. (فروردین ۱۳۹۳). سرزندگی شهری، مفهوم و مولفه‌های آن. کنفرانس ملی معماری و منظر شهری پایدار، (صص. ۷-۱). مشهد: موسسه بین المللی مطالعات معماری و شهرسازی مهرآز شهر.
۴. جیکوبز، جین. (۱۳۸۶). مرگ و زندگی شهرهای بزرگ آمریکایی. ترجمه حمیدرضا پارسى و آرزو افلاطونى. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۵. حبیبی، سید محسن؛ سلیمی، جواد. (۱۳۷۶). استخوان بندی شهر تهران، تهران، انتشارات معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران
۶. حبیبی، کیومرث؛ نسترن، مهین؛ محمدی، مهرداد. (۱۳۹۵). سنجش و ارزیابی سرزندگی فضاهای عمومی شهری و نقش آن در ارتقای کیفیت زندگی جوانان (مورد شناسی: خیابان نظر شرقی اصفهان). فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، (شماره ۱۹)، ۱۶۱-۱۸۰.
۷. خستو، مریم؛ سعیدی رضوانی، نوید. (۱۳۸۹). عوامل موثر بر سرزندگی فضای شهری (خلق یک فضای شهری سرزنده با تکیه بر مفهوم مرکز خرید پیاده). هویت شهر، ۴ (۶)، ۶۳-۷۴.
۸. دادپور، سارا. (اردیبهشت ۱۳۸۹). معیارهای سرزندگی فضاهای شهری (مطالعه موردی: بخشی از خیابان ولیعصر تهران). دومین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت شهری، (صص. ۱-۱۰). مشهد: دانشگاه فردوسی.
۹. دادپور، سارا. (۱۳۹۱). سنجش کیفیت سرزندگی (مطالعه موردی: بخشی از خیابان ولیعصر تهران). جستارهای شهر سازی، (شماره ۳۷ و ۳۸)، ۳۴-۳۹.

۰۰. دوبران، اسماعیل؛ محمدی، جمیله. (۱۳۹۴). طراحی شهری با رویکرد ایجاد شادابی و نشاط شهری با توجه به فرهنگ شهری (محدوده مطالعاتی: شهر زنجان، خیابان سعدی وسط). کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهر سازی و مدیریت شهری، (صص. ۱-۱۶). یزد: موسسه معماری و شهرسازی سفیران راه مهرازی.

۱۱. زارع، علیرضا؛ لطفی، کوروش. (۱۳۹۶). رنگ در شهر با رویکرد ایجاد تنوع و سرزندگی در فضای شهری، فصلنامه علمی- پژوهشی پژوهش و برنامه ریزی شهری، ۸ (۲۸)، ۹۹-۱۱۰.

۲۲. صیدی، سمیه؛ عبدی قروچای، ناهیده؛ کریمی، آرام. (۱۳۹۶). واکاوی مفهوم سرزندگی در فضای شهری و اندیشه‌های مرتبط با آن، نخستین همایش ملی کرمانشاه و زندگی شهری، کرمانشاه، دانشگاه رازی، ۲۲۷-۲۹۴.

۳۳. فیضی، سعیده؛ بصیری، مصطفی. (۱۳۹۹). بررسی اهمیت نورپردازی در ارتقاء سرزندگی شبانه فضاهای شهری (نمونه موردی: محله سنتی مقصودیه تبریز)، تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی (علوم جغرافیایی)، ۲۰ (۵۸)، ۱۷-۳۴.

۴۴. قربان پور، مریم؛ زالی، نادر؛ یوردخانی، مختار؛ آزاده، سیدرضا. (۱۳۹۷). ارزیابی مولفه‌های موثر بر تقویت سرزندگی در مسیرهای پیاده شهری (مطالعه موردی: پیاده راه علم الهدی شهر رشت)، مطالعات برنامه ریزی سکونت گاه‌های انسانی (چشم انداز جغرافیایی)، ۱۳ (۱)، ۱.

۵۵. گلکار، کورش. (۱۳۸۵). نشاط و سرزندگی در شهر به کمک طراحی شهری. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، پرتال جامع علوم انسانی، ۷ (۳۹)، ۲۸-۲۴.

۶۶. لینچ، کوین. (۱۳۸۱). تئوری شکل شهر. ترجمه سید حسین بحرینی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۷۷. ملک لو، نیلوفر؛ روایی، آذین. (۱۳۹۲). بررسی کیفیت سرزندگی یک فضای شهری، مقایسه معیارهای نظری با الگوهای رفتاری (نمونه موردی: محور پیاده خیابان کوی نصر تهران)، همایش ملی معماری پایدار و توسعه شهری، ۱۸ _ ۵ _ ۱.

۸۸. هدایت نژاد کاشی، سید مصطفی؛ هادیانی، زهره؛ حاجی نژاد، علی؛ عسگری، علی. (۱۳۹۸). سرزندگی شهری مفهومی میان‌رشته‌ای؛ (واکاوی اصول، ابعاد و شاخص‌ها)، مطالعات ساختار و کارکرد شهری، ۶ (۲۰)، ۱۰۰-۷۵.

19. Bertolini, L. (2006). Fostering Urbanity in a Mobile Society : Linking concepts and Practices. *Journal of Urban Design*, 11(3), 319_334.
20. Chang Xia, Anthny Gar-One Yeh, Anki Zhang. (2019). Analyzing spatial relationships between urban land use intensity and urban vitality at street block level: A case study of five Chinese megacities, *Journal of Landscape and Urban Planning*, (Vol 193), 1-19
21. Jalaladini, S., Okhay, D., (2011). Urban Public Spaces and Vitality: A Socio-Spatial Analysis in the Streets of Cypriot Towns, *Journal of Procedia - Social and Behavioral Sciences*, (Vol 35), 664-674.
22. Xiaobin, Jin., Long, Ying., Sun, Wei., Lu, Yuying., Yang, Xuhong., Tang, Jingxian. (2017). Evaluating cities' vitality and identifying ghost cities in China with emerging geographical data. *Journal of Cities*, (Vol 63), 98-109.
23. Mouratidis, Kostas., Poortinga, Wouter. (2020). Built environment, urban vitality and social cohesion: Do vibrant neighborhoods foster strong communities? *Journal of Landscape and Urban Planning*, (Vol 204), 1-9.
24. Qingsong He, Weishan He, Yan Song, Jiayu Wu, Chaohui Yin, Yanchuan Mou. (2018). The impact of urban growth patterns on urban vitality in newly built-up areas based on an association rules analysis using geographical big data. *Journal of Land Use Policy*, (Vol 78), 726-738.
25. Sung, Hyungun., Lee, Sugie. (2015). Residential built environment and walking activity: Empirical evidence of Jane Jacobs' urban vitality. *Journal of Transportation Research Part D*, (Vol 41), 318-329.
26. Timer, V., Seymoat, N. K. (2005). International Centre for Sustainable Cities. The Livable City: World Urban Forum 2006, Vancouver Working Group Discussion Paper. Western Economic Diversification Canada.

27. Young-Long, Kim. (2020). Data-driven approach to characterize urban vitality: how spatiotemporal context dynamically defines Seoul's nighttime, International Journal of Geographical Information Science, (Vol 34), 121- 138

سایت‌ها

۱. سایت رصد خانه فرهنگی، اجتماعی استان اصفهان، (۱۳۹۷)، شناسنامه محلات شهر اصفهان، منطقه ۶، بازیابی شده در ۲۰ بهمن ۱۳۹۷، <http://isfahanrasad.ir/#/area/06/pdf/8>
۲. سایت سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اصفهان، معاونت آمار و اطلاعات، (۱۳۹۷)، جمعیت منطقه ۶ اصفهان، بازیابی شده در ۱۷ بهمن ۱۳۹۷، <http://stat.mpo-es.ir/>
۳. سایت گوگل ارث، (۱۳۹۷)، مختصات محله هزار جریب اصفهان، بازیابی شده در ۲۰ بهمن ۱۳۹۷،
4. <https://earth.google.com/web/@32.61801514,51.67455408,1604.99234356a,4910.9620919d,35y,0h,0t,0r>

